

Keurmerk-
controleur
Erik Koudijs
aan het
werk

'HET BLIJFT EEN SLURF MET WATER'

De eerste waterglijbanen van Nederland zijn nu zo'n 30 jaar oud. Er verandert niet veel aan het ontwerp dat je in een doorsnee zwembad ziet, vindt controleur Koudijs. 'Het blijft een slurf met water. Er wordt geëxperimenteerd met verlichting: sterrenhemels, meelooplampjes, lichtstroken.' In pretparken vind je voor de doelgroep van 12 tot 25 jaar spectaculaire glijbanen, zoals extra snelle banen die bijvoorbeeld uitkomen in een trechter: 'De top op dat gebied zie je in het Tiki-bad (Duinrell) en in de Tongelreep in Eindhoven.'

Zwembroek aan en testen maar!

Elke dag zijn er keurmeesters op pad om ondernemers te controleren. Waarnaar zijn zij op zoek en wat treffen ze aan? Deze maand: waterglijbanen inspecteren met een controleur van het Keurmerkinstituut.

De kinderen van Erik Koudijs hebben altijd een goed verhaal als iemand ze vraagt wat hun vader voor werk doet. 'Die glijdt van glijbanen', melden ze dan vrolijk. Van waterglijbanen zelfs, en dat maakt het natuurlijk alleen maar aantrekkelijker, ook om een dagje met pa mee te gaan naar zijn werk.

Hij kent de waterglijbanen van Nederland bijna allemaal, zegt Koudijs. Hij bezoekt er voor zijn werk zo'n 150 per jaar, en bij allemaal gaat hij minstens drie keer naar beneden: één keer droog, lopend op gympen nadat de watertoevoer is stilgezet, en twee keer in zwem-

broek. De eerste keer rechtop zittend, in de langzame houding, en daarna probeert hij zijn lichaam zo aëro-dynamisch mogelijk door de buis te laten glijden. Hij meet het verschil tussen de glijtijden: 'om te kijken of er geen risico op een botsing is als een snelle glijder na een langzame gaat.'

Koudijs probeert bij de snelle afdaling ook echt zo snel mogelijk te gaan: 'Ik heb weleens een week pijn in m'n nek en rug gehad. Ik kwam los van de baan en met een klap weer neer; het was een soort springschans.' Maar: 'Je moet zo'n glijbaan echt op het maximum testen, want dat doet de jeugd straks zéker. Die trekken zelfs hun zwembroek in hun bilspleet om nog sneller te gaan.'

900x eerste hulp

Jaarlijks bezoeken ruim 900 mensen na een ongeval bij een waterglijbaan de eerstehulpafdeling van een ziekenhuis. Vaak heeft hun letsel te maken met ongelukken op de trap of botsingen in de buis of de landings-

zone. Dat een stuk glijbaan instort of iemand uit de baan wordt geslingerd komt nauwelijks voor. De intensieve controles zorgen ervoor dat de glijbanen technisch meestal wel in orde zijn, 'al ben ik zeker vijf keer per jaar blij dat ik op tijd heb kunnen ingrijpen'. Waar gaat het dan – bijna – mis? 'Het polyester van de buis kan gaan schilferen, en dat kan mensen verwonden. En de aansluitingen tussen de verschillende onderdelen van de buis kunnen gaan wijken. Dat zijn de meestvoorkomende zwakke plekken.' Om die te ontdekken loopt Erik Koudijs door de droge buis. Hij bevoelt alle naden en wanden, noteert kieren en beschadigingen. Springt op en neer, om de speling op de stalen draagconstructie te testen. Ook de buitenkant wordt geïnspecteerd: zien de bouten er goed uit, hoe zit het met corrosie, is alles goed aangedraaid. 'Het gebeurt weleens dat een grasmaaimachine tegen zo'n buis stoot en deze beschadigt.' Hij bekijkt de trap, het hekje (mag niet overklimbaar zijn), noteert of er een stoplicht bovenaan de baan is dat groen geeft als je veilig naar beneden kunt. 'Dat is nog niet verplicht, maar we raden het wel aan bij banen waarbij je het uiteinde van de buis niet kunt zien', zegt Koudijs. Maar hij weet ook: 'je hebt natuurlijk altijd mensen die zich daar niks van aantrekken.' Daarom gaat dit zwembad binnenkort camera's monteren boven- en onderaan de glijbaan, vertelt de dienstdoende badmeester.

Aansprakelijk

'We krijgen in Nederland steeds meer een cultuur waarin je aansprakelijk wordt gesteld als er iets fout gaat. Met camera's heb je bewijsmateriaal: dan zie je dat zo'n jongen wél is gaan glijden terwijl het licht op rood stond.'

Als de glijbaan in orde is, voorziet Erik Koudijs het instructiebord bij de baan van een nieuwe sticker 'gecontroleerd door het Keurmerkinstituut'. Is er iets mis, dan wordt het mankement van een prioriteit voor-

KEUREN EN STEEKPROEVEN

Elk nieuw speeltoestel in Nederland moet gekeurd zijn voordat het mag worden gebruikt. Bestaande toestellen moeten regelmatig worden gecontroleerd. De speeltoestellen (en dus ook de waterglijbanen) vallen onder het zogeheten Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS). De leverancier moet een veilig toestel afleveren, de eigenaar moet daarna zorgen dat het toestel veilig blijft. Er zijn drie instanties die waterglijbanen keuren in Nederland, waarvan het Keurmerkinstituut (www.keurmerk.nl) wellicht de bekendste is. Dit instituut geeft een veiligheidscertificaat voor waterglijbanen af. De Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) is verantwoordelijk voor de handhaving van de wet en voert zelf – steekproefsgewijs – keuringen uit. De meeste glijbanen worden elke dag visueel geïnspecteerd door het zwembadpersoneel, een keer per kwartaal door een technische dienst nagekeken en een keer per jaar door een externe instantie gekeurd.

zien. Bij 1 of 2 moet de glijbaan onmiddellijk dicht en wordt de Voedsel en Waren Autoriteit geïnformeerd; bij 3 moet het euvel meteen worden verholpen, en bij prioriteit 4 en 5 kan het mankement tot de eerstvolgende technische beurt wachten. Sancties heeft Koudijs niet tot z'n beschikking. 'Maar mocht er wat gebeuren, dan neem je als eigenaar van zo'n baan natuurlijk een enorme verantwoordelijkheid; dat heb ik nog nooit meegemaakt.' Alle gegevens van de glijbaan, zowel externe inspecties als interne controles en onderhoudsbeurten, moeten genoteerd worden in een logboek, dat elk zwembad met een glijbaan verplicht bijhoudt. Natuurlijk is hij lichtelijk beroepsgedevormd, geeft Koudijs onmiddellijk toe. 'Afgelopen zomer was ik in Monaco. Daar hebben ze een zwembad op een fantastische plek, bij de haven. Maar dan zie ik direct dat de hoogte en de uitvoering van de buis, het hekwerk en de trappen, absoluut niet aan de Nederlandse normen voldoen.' En dan mogen de kinderen Koudijs – helaas, helaas – dus niet van de glijbaan. ■

'Ik heb weleens een week pijn in m'n nek en rug gehad'